

apostol Tomaž. Večina teh kristjanov so katoličani, ki jih je okoli 800.000 in ki so razdeljeni na rimski bogoslužni obred in na stari siro-kaldejski obred, kateri ima svojo domovino v ozemlju svetopisemskih rek Evfrata in Tigrisa. Poleg katoličanov prebiva tamkaj tudi nad 200.000 monofizitskih krivovercev. Ta krivoverska skupina sicer veruje v božjega Zveličarja, smotno pa sodi, da je v Kristusu samo ena narava (zato ime monofiziti = eno-naravniki), dočim sta v resnici dve: božja in človeška narava. Zadnja leta se opaža med temi krivoverci, ki niso hudobno zagrizeni, težnja po spoznanju resnice in po zedinjenju s katoliško Cerkvijo. Prestopili so v katoliško Cerkev zadnja leta štirje monofizitski škofje, poslednji ob začetku letošnjega leta. S škofi

je vstopilo v katoliško Cerkev tudi okoli 40.000 vernikov.

Kitajska-Japonska. Med tema državama na Daljnem vzhodu divja vojna že tretje leto. Japonci so se napram Kitajcem prav tako užeteli, kakor sovjetski Rusi napram Fincem. Mislili so, da jih bodo takoj pogazili. Pa jih še do sedaj niso. Vrhovni voditelj Kitajcev maršal Čankajšek stalno napoveduje končno zmago Kitajcev. Japonci so po izbruhu vojne sovjetske Rusije proti Finski začeli z obsežnejšo ofenzivo zoper Kitajce, pa niso uspeli. Kitajci so zadnji čas odgovorili s protiofenzivo zoper Japonce, ki so bili iz svojih postojank vrženi nazaj ter so pretrpeli jako velike izgube. Kitajci z veliko hrabrostjo branijo svojo državo in njeno neodvisnost.

Kratke tedenske novice

13 ljudi so poudili snežni plazovi v dalmatinskem okraju Tomislavgrad. Mrtvi so iz vasi Cebarevci, Kovači, Dolni Bristnik, Omor in Borčane, in sicer štirje moški, sedem žensk ter dva otroka. Plazovi so porušili v teh vaseh veliko hiš, čredo ovac, mnogo goveje živine, hrane ter krme.

Bivši avstrijski kancler dr. Schuschnigg je bil po francoskih poročilih iz Švice, prepeljan z Dunaja v neki monakovski zapor, kjer je čisto osamljen in ga tudi žena ne sme več obiskovati. Kancler je popolnoma osivel, telesno oslabil in po eni strani telesa skoraj ohromel.

90 milijonov lir je dala italijanska vlada agrarni banki za nakup zadolženih malih posestev v Julijski Krajini.

Tri milijarde dinarjev je zaplenila nemška vlada v korist države nemškemu v Švico pobeglemu veleindustrijalcu Thyssenu, ki je pomagal z velikimi denarnimi podporami narodnemu socializmu do vlade. Zaplenba premoženja je sledila na podlagi Thyssenove izjave, da »upa, da bo dalje časa živel kot sedanjí narodnosocialistični motecle.

Nemci gradijo velike podmornice za prevažanje blaga skozi zavezniško pomorsko zaporo.

Šest nemških podmornic so potopili zavezniki v enem tednu. Dve podmornici sta bili potopljeni 9. februarja, štiri pa 14. februarja. Od začetka vojne je bilo potopljenih — po angleških virih — precej nad 40 nemških podmornic. Zadnji dve sta bili potopljeni pol ure zatem, ko sta torpedirali neki angleški parnik.

Angleži so nevarno poškodovali v norveškem morju nemško s topovi oboroženo veliko ladjo »Altmark«, ki je vozila iz Južne Amerike v Nemčijo 55 ujetih angleških častnikov in 220 mornarjev. Angleške ujetnike so osvobodili. »Altmark« je bila v zvezi z lani pred južnoameriškim pristaniščem Montevideo potopljeno veliko nemško križarko »Admiral Graf von Spee«. Nemci se hudo razburjajo, ker je napadel »Altmark« angleški rušilec v nevtralnem morju.

Poljski trgovinski mornarici, to je 90 ladjam, ki so se zatekle ob izbruhu vojne v razna pristanišča nevtralnih držav na Baltiskem morju, je uspel posemli in v skupinah probaj skozi ožine na Severno morje in bodo sedaj sodelovale z zavezniško trgovinsko mornarico.

Japonska je slavila sredi februarja 2800 letnico ustanovitve države in nastopa vladarske hiše. Sedanjí japonski cesar Hiro Hito je 123. vladar po vrsti.

Združene ameriške države gradijo pred nosom Japonske na otoku Guamu, največjem v skupini Marianov, najmodernejšo pomorsko trdnjavo, katera bo ameriški Gibraltar.

Korpulentnim in mišičastim, pri katerih se pokazujejo znaki raznih težav zaradi nezadostnega izločevanja sokov, izborna pomaga večtedensko pitje naravne »Franz-Josefove« grenke vode. Takl ljudje se morejo tudi doma — seveda pod nadzorstvom zdravnika — zdraviti za shujšanje.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.463, 25. V. 35.

Ustvarjanje nove fronte na bližnjem vzhodu

V Moskvi je bila podpisana v prvi polovici februarja trgovinska pogodba med Nemčijo in sovjetsko Rusijo. Izmenjava blaga po tej pogodbi med obema državama predvideva letno vrednost 15 milijard dinarjev. Rusija zagotavlja Nemce, da jih bo zalagala z živim ter rudninami, Nemci pa bodo pošiljali za te ruske pošiljke svoje industrijske izdelke. Po sklenjenem trgovinskem sporazumu je nastalo v Nemčiji poglavito vprašanje, kako naj organizira in za stalno zavaruje dobavo sovjetskih virov za preživljanje svojega prebivalstva ter za preskrbo rudnin za nemško industrijo in predvsem pa petroleja za vojne potrebe. Za prevoz življenjskih potrebščin pride za Nemce v poštev železniška zveza Odesa—Lvov, za prevoz petroleja iz Baku na Kavkazu pa železnice čez Ukrajino.

Angleški listi so pisali, da je poslala Nemčija 2000 svojih častnikov-strokovnjakov na Kavkaz, kjer utrjujejo sovjeti svoje petrolejske vrelce okrog mesta Baku po vzorcu nemške zapadne Siegfriedove črte. Z nemško pomočjo in pod nemškim vodstvom bo zavarovana z utrdbami železnica Odesa—Lvov.

V Londonu in Parizu se dobro zavedajo, na kak način si hočeta pomagati Nemčija ter Rusija in ustvarjajo novo vojno fronto na Bližnjem vzhodu.

Okrog sredine februarja je bilo v Egiptu izkrcanih iz Avstralije in Nove Zelandije pripeljanih 30.000 vojakov. S tem je angleško-francoska armada pod poveljstvom francoskega generala Weyganda v Siriji narasla na 570.000 mož.

Namen te velike zavezniške vojske je pripravljenost za morebitni angleško-francoski naskok proti Rusiji v petrolejskem ozemlju na Kavkazu. V tem primeru bi bile sovjetom in Nemcem odrezane pogonske možnosti za nadaljno vojno. Drugič pa se lahko zavezniki s to armado lotijo napada na Nemčijo z romunškega ozemlja proti poljski Ukrajini.

Nemško-ruska trgovinska pogodba, ki ima vojsko ozadje, in stalno povečevanje zavezniške armade v Siriji z dovozom angleških in francoskih kolonialnih čet sta dovolj jasna dokaza, da se pripravljata ter ustvarjata za to spomlad nova fronta na Bližnjem vzhodu. Boji in zmage na tej fronti bodo odločile za bodočo posest sovjetskega petroleja na Kavkazu in angleškega ter francoskega v Iraku ter Iranu v osrednji Aziji.

Angleži in Francozi, Nemci in Rusi hočejo za vsako ceno v tej vojni odločiti gospodarstvo nad glavno pogonsko silo v moderni vojni — nad azijskim petrolejem!

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Smrtna kosa v Brezolah pri Račah. Dne 9. februarja je umrla pobožna, marljiva in pridna krščanska žena Neža Mom. V njeno hišo je dolgo zahajal »Slov. gospodar«. Pogreb pokojne se je vršil dne 11. februarja v obilni udeležbi

sosedom, prijateljev in znancev. Zapušča štiri sinove in tri hčere. Blagopokojni naj sveti večna luč, preostallm srčno sožalje!

Smrt mlade žene. V Dobrovcah pri Mariboru je umrla dne 6. februarja 35 letna žena

Krompir se sam lupi

V Ameriki so iznašli nov način, po katerem se krompir sam lupi. Ta krompir gre hitro skozi plinski plamen s temperaturo 950 stopinj Celzija. Ta vročina povzroči, da se vlaga pod krompirjevo kožo spremeni v paro in kožo razžene v drobnih kosčkih. Močan curek vode odstrani ostanke lupine, a z usmerjenim zračnim tokom to vlago hitro posušijo. Neka ameriška tvrdka si je pridobila patente za ta postopek in ga pripravljata sedaj za velika hotelska podjetja ter druge velike potrošnike.

*

Svet nosi v glavi

V Helsinkih zbuja pozornost študent zemljepisja Weino Koskilainen, ker je pri nekem izpitu prevzel nalogo,

Av gust Senca:

Berač Luka

Povest iz vaškega življenja

*

Čudne misli so obšle pisarja. Ali ni človeško življenje podobno pipi tobaka? Ko je pipa polna do vrha, se žari, iskri se, kadi se, da je veselje. Toda vedno več je pepela, nazadnje pa pipa ugasne, nič drugega ne ostane kakor pepel...

Mikica se je stresel, čutil je, da tudi v njegovem življenju iskra bolj in bolj pojema.

Čemu sem jaz vraga na svetu? se je vprašal. Ne menim se za to, kaj ima svet od mene; vprašam: kaj imam jaz od življenja? Res je, s tujim se redim, toda le s tujim krompirjem; bilo pa bi pametneje, da bi jedel tujo slanino. Če me ulovijo, ali mi bo kaj slabše? Bom imel vsaj kje spati in kaj jesti, sodnija pa te ne rubi za hrano in stanovanje. Ena mastna pečenka mi je ušla — Luka. Ej, ko bi ga dobil v pest, ne bi mi ostala prazna! Zanič si, Mikica! Ali si se zato naučil pisati in brati, da si še toliko ne znaš zaslužiti kakor cigan? Glej, pametna misel! Cigan mi mora plačati, mora, pasja duša, ali pa jo bo skupil.

Počasi je krenil Mikica k Ugarkovičevemu šotoru,

35

ki je stal spet tik vasi, odkar so ustavili preiskavo zaradi ognja pri Martinu, ker krivca niso mogli najti. Ciganica Kata je bila po svojih ciganskih opravkih v vasi, mali cigančiči so skakali po grmovju in kraj vode delali hišice iz peska in blata, Ugarkovič pa je sedel sam pred šotorom in držal med nogami nakovalo ter koval žeblje. Ko je opazil pisarja, je dvignil kuštravo glavo, pokazal svoje bele zobe in vrgel kladivo na stran:

»E, ravno prav, Mikica! Hotel sem te poiskati, da ti povem novico.«

»Kaj je, Ugarkovič?« je vprašal mali.

»Ti — ali nisi vprašal, kje je Luka, a?«

»Da, kje je?« je vprašal pisar radovedno. »Ali je še živ?«

»Še.«

»Povej, kje?«

»Kaj mi daš, če ti povem?« se je nasmejal cigan in mu pomolil roko.

»Kaj je, kaj?« se je razjezil pisar. »Ne nori, povej! Ne bo ti žal. Zdaj nimam ničesar.«

»Eh da! To obečuješ. Toda kdaj mi boš dal?«

»Ali ti nisem kum? Ali sem se ti že kdaj nalagal, kadar sem ti kaj obljubil? Ti si capin capasti, črnuh grdi!«

»Haha! Poglej ga! Kako se repenči kum! Takoj prekipi lonec. Saj so le norci. Pa čuj! Moji bratje so ga